

Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte
Catedra de psihologie

CURRICULUM
la unitatea de curs

Psihologia familiei

(denumirea unității de curs)

Ciclul I - studii superioare de licență

Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale

Codul și denumirea specialității: 0313.1 Psihologie

Forma de învățământ: Învățământ cu frecvență

Autor:

lect.univ., Lilia Nacai

(titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

(semnătura)

BALȚI, 2017

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de psihologie

Procesul-verbal nr. 5 din 21.12.2017

Șefa Catedrei de psihologie

(semnătura)

Conf.univ., dr., Silvia Briceag

(titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

Procesul-verbal nr. 5 din 14.02.2018

Decanul Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

_____ Conf.univ., dr., Lora Ciobanu

(semnătura)

(titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

1. Informații de identificare a cursului

Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

Catedra de psihologie

Domeniul general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale

Domeniul de formare profesională la ciclul I: Psihologie

Denumirea specialității / programului de master: Psihologie

Administrarea unității de curs: Psihologia familiei

(denumirea unității de curs)

Codul unității de curs / modulului	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea Orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			curs	seminarii	laborator	studiu individual		
S.05.A. 138	4	60	30	30	-	60	examen	romana

Anul de studii și semestrul în care se studiază: Anul III, semestrul V

Statutul: disciplină de specialitate, la alegere

2. Integrarea cursului în programul de studii

Curriculum-ul disciplinei Psihologia familiei este predestinat studenților de la specialitatea Psihologie. Disciplina universitară Psihologia familie contribuie la pregătirea profesională a viitorilor psihologi prin antrenarea lor în înțelegerea conceptelor: cuplu, căsătorie, familie; explicarea esenței funcțiilor, structurii, dinamicului, rolurilor familiale; analiza tipurilor de familie și a tipurilor familiei restructurate: celibat, cupluri fără descendenți, concubinaj, căsătorie deschisă, familii reconstituite, familii reorganizate, semo-căsnicia, pseudo-căsnicia, uniunile homosexuale, swingers; discutarea despre dimensiunea afectivă a familiei : iubirea, intimitatea, perspectiva motivațională a alegerii partenerului conjugal; valorificarea esenței, principiilor compatibilității maritale; elucidarea rolului psihologului în lucrul cu familiile marcate de conflict, gelozie, divorț. Cursul respectiv va forma și va dezvolta studentului competențe specifice de proiectarea modalităților de cercetare și de lucru cu familia utilizând metode tehnici și instrumente psihologice.

3. Competențe prealabile: de proiectare și aplicare a instrumentelor psihologice, a modalităților de cercetare a fenomenelor psihice și a grupurilor, de proiectare și aplicare a

instrumentelor psihologice, a modalităților de cercetare a fenomenelor psihice și a grupurilor, de abordarea a clientului prin prisma particularităților de vîrstă.

4. Competențe dezvoltate în cadrul cursului

CP1. Operarea cu concepte fundamentale în domeniul psihologiei și utilizarea acestora în comunicarea profesională.

CP2. Proiectarea și realizarea unui demers de cercetare prin abilități de control și inovație în domeniul psihologiei.

CP3. Evaluarea critică a situațiilor problematice și a soluțiilor posibile în psihologie.

CP4. Evaluarea psihologică a individului, grupului și organizației.

CP5. Proiectarea și realizarea intervențiilor psihologice.

CP6. Relaționarea și comunicarea interpersonală specifică domeniului psihologiei prin valorificarea informațiilor, vizînd varii contexte socio-umane și de identitate națională.

CT1. Aplicarea principiilor, normelor și valorilor eticii și deontologiei profesionale în cadrul propriei strategii de muncă.

CT2. Identificarea rolurilor și responsabilităților într-o echipă plurispecializată și aplicarea de tehnici de relaționare și muncă eficientă în cadrul echipei.

CT3. Identificarea oportunităților de formare continuă și valorificarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare.

5. Finalitățile cursului

După definitivarea cu succes a cursului *Psihologia familiei* studentul va fi capabil:

1. Să înțeleagă semnificația și să utilizeze adecvat conceptele: familie, familie de origine, familie de procreare, cuplul parental, familie nucleară, familie extinsă, familie patriarhală, familie matriarhală, familie egalitară;
2. Să înțeleagă și să explice stadiilor ciclului vieții familiale și semnificația lor în activitatea psihologului cu familia;
3. Să proiecteze modalități de intervenție a psihologului în lucru cu familia marcată de divorț, conflicte, gelozie, în lucru cu familia nefavorabilă, familia disfuncțională;
4. Să evalueze strategiile de comunicare maritală;
5. Să proiecteze modalități de cercetare a familiei utilizînd metode tehnici și instrumente psihologice.
6. Să dezvolte atitudini responsabile față de familie.
7. Să respecte diferențele de vîrstă, gen, religie, cultură, orientare sexuală în informarea și consilierea psihologică a familiilor.
8. Să colaboreze cu cadrele didactice și alți specialiști în lucru cu familia și copilul;
9. Să respecte strict normele etice în activitatea profesională și se angajează continuu în dezvoltarea personală și profesională

6. Conținutul cursului

Obiectul de studiu și problematica psihologiei familiei. Relația psihologiei familiei cu alte științe; Cuplu, căsătorie, familie – delimitări conceptual; Originea familiei și evoluția ei. Familia – grup social. Particularitățile diferențiatore. Funcțiile și structura familiei. Tipologia familiilor. Paradigmele de bază în cercetarea familiei și a cuplului: Teoria dezvoltării; Teoria structurală (dinamica rolului și a puterii); Teoria funcțională (procesuală): abordarea comunicațională; abordarea interacționist-simbolică; abordarea din perspectiva conflictului; abordarea socială a schimbului; Teoria sistemică (holistă); Teoria dezvoltării. Restructurări ale familiei contemporane. Formarea cuplului: Atracția interpersonală – definiții și teorii; Alegerea partenerului marital (criterii ce ghidează alegerea partenerului în câmpul persoanelor eligibile: proximitatea fizică, calitățile fizice ale persoanei stimul, similaritatea, complementaritatea); Modele interioare ale persoanei iubite (originea și dezvoltarea modelului afectiv al persoanei iubite). Intimitatea- sursă energetică a dezvoltării și stabilității cuplului: factorii determinanți în constituirea relațiilor intime. Viața conjugală și familială: stadiile ciclului vieții familial. Factori favorizanți și de risc a disfuncționalității maritale și familiale: conflictul conjugal. Gelozia - noțiuni, etiologia, cauze. Tipurile geloziei. Nivelele geloziei Diferențele de gen în legătură cu gelozia. Psihoprofilaxia geloziei. Divorțul – noțiuni generale. Cauzele tipice ale divorțului. Stadiile distabilizării relațiilor conjugale. Stadiile divorțului. Strategii comportamentale în situație de divorț. Tipurile divorțului. Consecințele divorțului. Divorțul în interpretarea copiilor. Asistența psihologică a copiilor în situație de divorț al părinților. Miturile căsătoriei fericite. Parentalitatea și relațiile părinți-copii. Stiluri educaționale parentale și consecințele lor asupra dezvoltării copiilor. Comunicarea în relație părinți-copii. Iubirea parentală.

Distribuirea modulară a cursului

N/o	Unitățile tematice ale cursului	Nr. de ore 30/30			
		Frecvență la zi			
		prelegeri		Seminare	
	Tema conform planului (puncte e reper, aplicații practice p/u seminare).	Aud.	Lucr. Indiv	Aud.	Lucr. Indiv
		30	30	30	30
I.	Întroducere în psihologia familiei				
	1. Obiectul de studiu și problematica Psihologiei familiei 1.1. Obiectul de studiu și problematica psihologiei familiei. Relația psihologiei	4	4	4	4

	familiei cu alte științe; 1.2. Cuplu, căsătorie, familie – delimitări conceptual; 1.3. Originea familiei și evoluția ei. 1.4. Familia – grup social. Particularitățile diferențiatore. 1.5. Funcțiile și structura familiei familiei. 1.6. Tipologia familiilor Aplicații practice: 1. <i>Analiza SWOT: „Perspective de dezvoltare a psihologiei familiei”</i> 2. <i>Tehnica SINELG pentru analiza și reflectare asupra tipurile de cupluri după Thery (1995)): cuplul conflictual, cuplul “Pygmalion”, cuplu fuzional, cuplu aflat în decalaj, cuplu asociativ precum și etapele de formare și evoluție a cuplului: fuziunea, diferențiere, explorarea, re-apropierea, cooperarea, sinergia.</i>				
	2. Paradigmele de bază în cercetarea familiei și a cuplului 2.1. Teoria dezvoltării; 2.2. Teoria structurală (dinamica rolului și a puterii); 2.3. Teoria funcțională (procesuală): 2.3.1.1. abordarea comunicațională; 2.3.1.2. abordarea interacționist-simbolică; 2.3.1.3. abordarea din perspectiva conflictului; 2.3.1.4. abordarea socială a schimbului; 2.4. Teoria sistemică (holistă); 2.5. Teoria dezvoltării Aplicații practice:	4	4	4	4

	1. Deducerea de conexiuni între ideile, conceptele de bază, a perspectivelor de intervenție prin prisma acestor teorii prin Tehnica LOTUS (Floarea de nufăr). 2. Elaborarea proiectului de grup Dicționar de personalități care s-au ocupat de studiul psihologiei familiei.				
	3. Restructurări ale familiei contemporane 3.1. Tendințe și mutații în familia contemporană: 3.1.1.1. Celibatul 3.1.1.2. Cuplul fără descendenți 3.1.1.3. Căsătoria deschisă 3.1.1.4. Familii reconstituite 3.1.1.5. Familii reorganizate 3.2. Experimentele neofamiliale și „simulacrele” familieie actuale: 3.2.1.1. Semi-căsnicia 3.2.1.2. Pseudo-căsnicia 3.2.1.3. Uniunile homosexuale 3.2.1.4. Grupul comunitar sexual 3.2.1.5. Swingers Aplicații practice: 1. Analiza restructurarile familiei contemporane prin prisma realizării funcțiilor familiei. 2. Exprimarea propriei opiniei - prin prisma schimbărilor înregistrate la nivelul structurilor familiei - teama tot mai multor cercetători privind declinul familiei în societatea contemporană. Argumentarea răspunsului.	2	2	2	2
II.	Formarea cuplului				

4. De la cuplul erotic la cuplul conjugal 4.1. Atracția interpersonală – definiții și teorii; 4.2. Alegerea partenerului marital (criterii ce ghidează alegerea partenerului în câmpul persoanelor eligibile: proximitatea fizică, calitățile fizice ale persoanei stimul, similaritatea, complementaritatea); 4.3. Modele interioare ale persoanei iubite (originea și dezvoltarea modelului afectiv al persoanei iubite); Aplicații practice: 1. <i>Exprimarea opinia privind alegerea partenerului marital pe Internet; Analizați motivele din care indivizii sunt forțați să-și caute parnerul pe Internet.</i> 2. <i>Comentarea citatului prin prisma criteriilor alegerii partenerilor maritali: «Ne atrag persoanele care ne seamănă și, după ani petrecuți împreună, ajungem să semănăm și mai mult cu acestea. » (R. Zajonc și alții 1987);</i> 3. <i>Prezentarea cercetărilor recente care evidențiază avantajele și dezavantajele utilizării Internetului în alegerea partenerului marital.</i>	2	2	2	2
5. Intimitatea – sursa energetică a dezvoltării și stabilității cuplului marital 5.1. Factorii determinanți în constituirea relațiilor intime: 5.1.1.1. Caracteristicile individuale prealabile: concepția despre sine pozitivă, acceptarea unui anumit grad de dependență personală, încrederea și percepții realiste; 5.1.1.2. Factori interactivi:	2	2	2	2

	schimburile pozitive, auto-dezvăluirile reciprocă, empatia mutuală, compania plăcută, rezolvarea conflictelor, consensul valoric; 5.1.1.3. Factori situaționali: spațiali, de timp, normele privitor la intimitate. 5.2. Intimitatea ca produs (securitatea personală și a relației). Aplicații practice: 1. <i>Prezentarea referatului cu tema: «Iubirea – dimensiuni psihologice»;</i> 2. <i>Realizarea schemei grafice care să cuprindă cele trei categorii de factori ai intimității, fiecare dintre acestea cu elementele lor componente, concomitent cu produsul lor; intimitatea și notele sale definitorii.</i>				
III.	Viața conjugală și familială				
	6. Stadiile ciclului vieții familiale. Crizele în familie 6.1. Debutul vieții în cuplul conjugal - sarcini și probleme: angajarea și asumarea rolurilor, alocarea puterii, stabilirea echilibrului între distanță și apropiere; 6.2. Analiza comparativă a stadiile ciclului vieții familial: 6.2.1.1. Stadiile ciclului vieții familiale după Olson și McCubbin. 6.2.1.2. Stadiile ciclului vieții familiale după McGoldrick și Carter	2	2	2	2

	6.2.1.3. Stadiile ciclului vieții familiale după R. Mucchielli 6.3. Distribuția puterii în cuplul conjugal. Aplicații practice: 1. <i>Studiu de caz. Identificați stadiul ciclului vieții familiale. Analizați 2-3 probleme care apar mai frecvent în fiecare cuplu și arătați din ce sarcinile ale dezvoltării, insuficient rezolvate decurg acestea;</i> 2. <i>Realizarea a propriei stadialități a ciclului vieții familiale în baza celor prezentate în partea teoretică. Prezentați. Argumentați.</i>				
	7. Factorii de întreținere dezvoltare și transformare a relației maritale 7.1. Comunicarea conjugală. Strategii constructive și distructive de comunicare maritală; 7.2. Compatibilitatea maritală - noțiuni, nivele, psihodiagnostic. Aplicații practice: 1. <i>Prezentarea referatului cu tema: "Variabile satisfacției maritale";</i> 2. <i>Joc de rol – prezentarea strategiilor de comunicare maritală;</i> 3. <i>Elaborarea exemplelor pentru fiecare strategie pozitivă a comunicării conjugale, asemănător celor prezentate;</i> 4. <i>Analiza instrumentelor psihologice pentru investigația experimentală compatibilității maritale la diferite nivele: Testul Leary; Chestionarele de personalitate Eysenck; Chestionarul de evaluare a așteptărilor și cerințelor în căsătorie (după A.H. Волкова); Chestionar pentru determinarea caracteristicilor de distribuție a rolurilor</i>	4	4	4	4

	din cadrul familiei (după Ю.Е. Алешина); Test pentru stabilirea satisfacției maritale (după В.В. Столин); Metodica de studiere a orientărilor valorice Rochici; Chestionarul de interapreciere și interevaluare maritală (R.E.A.) după I. Mitrofan, C.Ciupercă.				
	8. Factori favorizanți și de risc a disfuncționalității maritale și familiale 8.1. Conflictul conjugal – dimensiuni psihologice. 8.2. Gelozia -noțiuni, etiologia, cauze. Tipurile geloziei. Nivelele geloziei Diferențele de gen în legătură cu gelozia. Psihoprofilaxia geloziei. Aplicații practice: 1. <i>Training: Metode și tehnici soluționare a conflictului conjugal;</i> 2. <i>Prezentarea referatului cu tema: «Relațiile extraconjugale – aspecte psihologice»;</i>	4	4	4	4
	9. Dimensiuni psihologice ale divorțului 9.1. Divorțul – noțiuni generale. Cauzele tipice ale divorțului 9.2. Stadiile distabilizării relațiilor conjugale. 9.3. Stadiile divorțului. Strategii comportamentale în situație de divorț. 9.4. Tipurile divorțului. 9.5. Consecințele divorțului. 9.6. Divorțul în interpretarea copiilor. Asistența psihologică a copiilor în situație de divorț al părinților 9.7. Miturile căsătoriei fericite. Aplicații practice: 1. <i>Tehnica 3-6-3 (3 idei de bază, 6 argumente la aceste idei, 3 aplicații practice);</i> 2. <i>Elucidarea particularităților psihologice ale</i>	4	4	4	4

	<i>familiei monoparentale conduse de mama și a familiei monoparentale conduse de tata prin Tehnica Cubul;</i>				
IV.	Parentalitatea și relațiile părinți copii				
	10. Parentalitatea și relațiile părinți-copii 10.1. Modele teoretice ale educației parentale: 10.1.1.1. Perspectivă autorității parentale; 10.1.1.2. Perspectiva umanistă; 10.1.1.3. Perspectiva comportamentală; 10.1.1.4. Perspectiva dezvoltării; 10.2. Tranziția spre parentalitate 10.3. Îndrumare și autoritate parentală. Stiluri educaționale parentale și consecințele lor asupra dezvoltării copiilor; 10.4. Comunicarea în relație părinți-copii 10.5. Iubirea parentală Aplicații practice: 1. <i>Analiza particularităților fiecărui stil parental;</i> 2. <i>Propunerea modalităților de intervenție psihologică în cazul fiecărui stil parental;</i> 3. <i>Elaborarea unui șir de recomandări pentru părinți cu stil parental diferit;</i> 4. <i>Traning privind dezvoltarea abilităților parentale cu genericul «Părinte eficient »;</i> 5. <i>Prezentarea referatului cu tema: “Problemele cu care se confruntă părinții vitregi”</i>	2	2	2	2

7. Strategii didactice

Curs: expunerea, exemplul demonstrativ, dezbateri, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată

Seminar: dezbatere, clarificare conceptuală, activități de grup, descoperire dirijată, sinteza cunoștințelor.

8. Activități de studiu individual

Timpul total (ore pe semestru) al activităților de studiu individual dirijat preținse studentului			
1. Descifrarea și studiul notițelor de curs	8 ore	8. Pregătire prezentări orale	2 ore
2. Studiu după manual, suport de curs	6 ore	9. Pregătire examinare finală	5 ore
3. Studiul bibliografiei minimale indicate	6 ore	10. Consultații	2 ore
4. Documentare suplimentară în bibliotecă	5 ore	11. Documentare pe teren	0
5. Activitate specifică de pregătire seminar și/sau laborator	5 ore	12. Documentare pe INTERNET	4 ore
6. Realizare teme, referate, eseuri, traduceri etc.	7 ore	13. Alte activități Elaborarea proiectului de grup	4 ore
7. Pregătire lucrări de control	6 ore		
TOTAL ore studiu individual (pe semestru)	60 ore		

9. Evaluare

Evaluare : (*forma, formula, exigente regulament, chestionar pentru proba evaluare finală, tematica tezelor de an*)

Evaluarea curentă – lucrări de control, răspunsuri orale la seminarii, prezentarea produselor activităților individuale și de grup.

Evaluare finală -examen în formă scrisă. În procesul de evaluare curentă și finală se va ține cont de exigențele stipulate în Regulamentul de evaluare, aflat în vigoare la USARB.

11. Bibliografie selectivă:

1. Băran-Pescaru, Adina. Familia azi. O perspectivă sociopedagogică / Adina Băran-Pescaru. - București : Aramis, 2004 (Tip. la MEGApress holdings). - 176 p. - (Educația XXI). - ISBN 973-679-042-8 . - Bibliogr. p. 172-174.

2. Ciupercă, Cristian. Cuplul modern : între emancipare și disoluție / Cristian Ciupercă ; coord.: R. Similea. - Alexandria : Ed. Tipoalex, 2000. - 332 p. - ISBN 973-99446-4-7. - Bibliogr.: p. 301-331.
3. Ciupercă, Cristian. Familia monoparentală - o realitate a lumii contemporane // Psihologia. - 1999. - Nr 2. - P.30-31.
4. Dolto, Françoise. Când părinții se despart : Cum să prevenim suferințele copiilor / Françoise Dolto în dialog cu Ines Angelino ; trad. din limba franceză de M. Popescu, S. Bedrosian. - București : Ed. Trei, 2003 (Iași : Multiprint). - 119 p. - (Psihologie practică). - ISBN 973-8291-40-2.
5. Gonța, Victoria Separarea ca stare de criză a cuplului : [impactul negativ al migrației asupra cuplului familial] / Victoria Gonța, Tatiana Mînăscuță // Psihologie. - 2008. - Nr 1. - P. 34-40.
6. Gray, John. Bărbații sunt de pe Marte, Femeile sunt de pe Venus : Un ghid practic pentru îmbunătățirea comunicării și pentru obținerea rezultatelor dorite în relațiile dumneavoastră / John Gray ; trad. de N. Damaschin. - București : Ed. Vremea, 1998. - 223 p. - (Zodiac). - ISBN 973-9162-96-7.
7. Habra, Georges. Iubire și senzualitate / Georges Habra ; trad. D. Mezdrea. - București : Ed. Anastasia, 1994. - 292 p. - (Dogmatica). - ISBN 973-96130-2-0
8. Într-o zi mă voi căsători: pregătește-te pentru o căsătorie fără regrete! / trad.: Mia și Costel Oglice. - Lugoj : Cunoașterea Cuvîntului, 2012. - 133 p. : tab., fig. - (învățătură peste învățătură). - ISBN 978-606-8114-55-2.
9. Jinga, Ioan Climatul familiei // Jinga, Ioan; Negreț, Ion Familia, acest miracol înșelător. - București. - 1999. - P.45-67.
10. Jinga, Ioan. Familia, acest miracol înșelător / Ioan Jinga, Ion Negreț. - București : Ed. Didactică și Pedagogică, 1999. - 180 p. - ISBN 973-30-9360-2.
11. Leleu, Gerard. Cum să fim fericiți în cuplu : între fidelitate și infidelitate / Gerard Leleu ; trad. din lb. franceză de Claudia Alecu. - București : Ed. Trei , 2003 (Iași : Multiprint). - 210 p. - (Psihologie practică). - ISBN 973-8291-39-9. - Bibliogr. p. 207.
12. Mitrofan, Iolanda. Cuplul conjugal : Armonie și dizarmonie. - București : Ed. șt. și encicl., 1989. - 277p. - ISBN 973-29-0085-7.
13. Mitrofan I. Denuclearizarea familiei și cauzele sale // Psihologia. - 1999. - Nr 2. - 30-31.
14. Mitrofan, Iolanda. Elemente de psihologie a cuplului / I. Mitrofan, N. Mitrofan. - București : Casa de Ed. și Presă "Șansa", 1994. - 190 p. - ISBN 973-9167-18-7.
15. Mitrofan, Iolanda. Elemente de psihologie a cuplului. - Ed. a 2-a rev. și adăugită. - București : Casa de Ed. și Presă "Șansa", 1996. - 253 p. - ISBN 973-9167-65-9. - Bibliogr. p. 251-253.

16. Mitrofan, Iolanda. Incursiuni în psihologia și psihosexologia familiei / I. Mitrofan, N. Mitrofan. - București : EDIT PRESS MIHAELA S.R.L., 1998. - 389 p. - ISBN 973-9415-00-8.
17. Mitrofan, Iolanda. Psihologia relațiilor dintre sexe : Mutații și alternative / Coord. Iolanda Mitrofan; a contribuit R. Iosif. - S.l. : Ed. Alternative, 1997. - 367 p. - ISBN 973-9216-25-0. - Bibliogr. p. 357-367.
18. Turliuc, Maria Nicoleta. Psihologia cuplului și a familiei / M. Turliuc .- Iași: Performantica, 2004.-237 p.- ISBN 973-7994-80-9.
19. Vasile, Diana Lucia. Introducere în psihologia familiei și psihosexologie / D. Vasile.- București: EDITURA FUNDAȚIEI ROMÂNIA DE MÎINE, 2007.- 160 p.- 978-973-163-011-3
20. Блажко, Владимир. "Дистантная семья" как "новая" форма гендерных отношений / Владимир Блажко // Revista de Filozofie, Sociologie și Științe Politice. - 2008. - Nr 1. - P. 36-39.
21. Блажко, Владимир. Семья в современном обществе: кризис или развитие / Владимир Блажко // Procesele socio-demografice în societatea contemporană: de la meditații la acțiuni : Materialele conf. șt. int. cu prilejul aniversării a 15-a de la adoptarea Progr. de Acțiune al Conf. Int. pentru Populație și Dezvoltare (Cairo,1994), 15-16 oct. 2009. - Ch., 2009. - P. 210-212.
22. Дементьева, Изабелла Федоровна. Первые годы брака : Пробл. становления молодой семьи / И. Ф.Дементьева ; АН СССР, Ин-т социологии. - М. : Наука, 1991. - 111 p. - (Вопр. демографии). - ISBN 5-02-013433-3
23. Дорно, Игорь Владимирович. Современный брак : Пробл. и гармония / И. В. Дорно. - М. : Педагогика, 1990. - 270 p. - Bibliogr. p. 267-268.
24. Зайцев, Дмитрий Викторович. Социокультурный анализ современных семей разных типов : сравнительный анализ/ Д. В. Зайцев, О. В. Зайцева // Вестник психосоциальной и коррекционно-реабилитационной работы. – 2005. – Nr 3. - P. 53-63.
25. Ковалев, Сергей Викторович. Психология семейных отношений / С. В. Ковалев. - М. : Педагогика, 1987. - 159 p. - (Педагогика - родителям).
26. Психология семьи : Хрестоматия / ред.-сост. Д. Я. Райгородский. - Самара : Изд. Дом. "БАХРА-М", 2002. - 749 p. - ISBN 5-94648-005-7.
27. Развитие современной семьи : Социал., демогр. и правовые аспекты : Сб. ст. / АН МССР, Отд-ние философии и права ; редкол.: А. Н. Рошка [и др.]. -К. : Штиинца, 1990. - 205 p.
28. А. Г. Шмелев. Острые углы семейного круга. Москва, 1988;
29. В. Сатир. Психотерапия семьи. С. Петербург, 2000;
30. У. Ричартсон. Силы семейных уз. С. Петербург, 1994;
31. Шнейдер Л.Б. Семейная психология. Учебное пособие для вузов. Москва, 2006.

Chestionar de evaluare finală:

1. Relatați obiectul de studiu și problematica psihologie familiei
2. Prezentați relația psihologiei familiei cu alte științe;
3. Comparați noțiunile: cuplu, căsătorie, familie.
4. Explicați originea familiei și evoluția ei.
5. Analizați familia – grup social. Particularitățile diferențiatore.
6. Elucidați funcțiile și structura familiei familiei.
7. Prezentați tipologia familiilor.
8. Caracterizați paradigmele de bază în cercetarea familiei și a cuplului: teoria dezvoltării;
9. Elucidați paradigmele de bază în cercetarea familiei și a cuplului: teoria structurală (dinamica rolului și a puterii);
10. Caracterizați paradigmele de bază în cercetarea familiei și a cuplului: teoria funcțională (procesuală): abordarea comunicațională;
11. Prezentați paradigmele de bază în cercetarea familiei și a cuplului: abordarea interacționist-simbolică;
12. Caracterizați paradigmele de bază în cercetarea familiei și a cuplului: abordarea din perspectiva conflictului;
13. Analizați paradigmele de bază în cercetarea familiei și a cuplului: abordarea socială a schimbului;
14. Caracterizați paradigmele de bază în cercetarea familiei și a cuplului: teoria sistemică (holistă);
15. Explicați paradigmele de bază în cercetarea familiei și a cuplului: teoria istorică.
16. Analizați restructurările familiei contemporane: celibatul.
17. Elucidați restructurările familiei contemporane: Cuplul fără descendenți
18. Caracterizați restructurările familiei contemporane: Căsătoria deschisă
19. Analizați restructurările familiei contemporane: Familii reconstituite
20. Prezentați restructurările familiei contemporane: Familii reorganizate
21. Analizați restructurările familiei contemporane: Experimentele neofamiliale și „simulacrele” familieie actuale;
22. Explicați atracția interpersonală – definiții și teorii;
23. Prezentați criterii ce ghidează alegerea partenerului în câmpul persoanelor eligibile
24. Elucidați originea și dezvoltarea modelului afectiv al persoanei iubite.
25. Caracterizați factorii determinanți în constituirea relațiilor intime.
26. Expuneți și analizați stadiile ciclului vieții familiale -sarcini și probleme, dificultăți.

27. Prezentați crizele în familie: esența, clasificare, legitățile evoluției lor și posibilități de intervenție psihologică
28. Analizați debutul vieții în cuplul conjugal - sarcini și probleme, dificultăți.
29. Expuneți esența comunicarea conjugale.
30. Prezentați strategiile constructive de comunicare maritală
31. Strategiile distructive de comunicare maritală;
32. Analizați nivelele compatibilității maritale și posibilitățile de psihodiagnostic
33. Elucidați relația dintre compatibilitatea maritală și satisfacția conjugală
34. Analizați instrumentele psihologice pentru investigația experimentală compatibilității maritale la diferite nivele
35. Elucidați aspectele psihologice ale conflictului conjugal.
36. Expuneți tehnici de intervenție privind depășirea conflictului conjugal
37. Analizați variabilele satisfacției maritale
38. Prezentați dimensiunea psihologică a geloziei, relația gelozie invidie, gelozie –dragoste, gelozie infidelitate. Etiologia, cauzele geloziei.
39. Analizați tipurile geloziei și nivelele geloziei
40. Expuneți diferențele de gen în legătură cu gelozia.
41. Prezentați aspecte privind psihoprofilaxia geloziei.
42. Elucidați dimensiunile psihologice ale divorțului – noțiuni, cauze..
43. Reflectați asupra stadiile distabilizării relațiilor conjugale.
44. Analizați stadiile divorțului, strategii comportamentale în situație de divorț.
45. Prezentați tipurile divorțului și consecințele divorțului.
46. Elucidați divorțul în interpretarea copiilor.
47. Asistența psihologică a copiilor în situație de divorț al părinților.
48. Analizați semnificația miturile căsătoriei fericite în activitatea psihologului cu familia
49. Analizați stiluri educaționale parentale și consecințele lor asupra dezvoltării copiilor;
50. Elucidați specificul comunicarea în relație părinți-copii.